

# Stramaansvaret då?

Jessica Lind, distriktssköterska

Hélène Rödin, allmänläkare

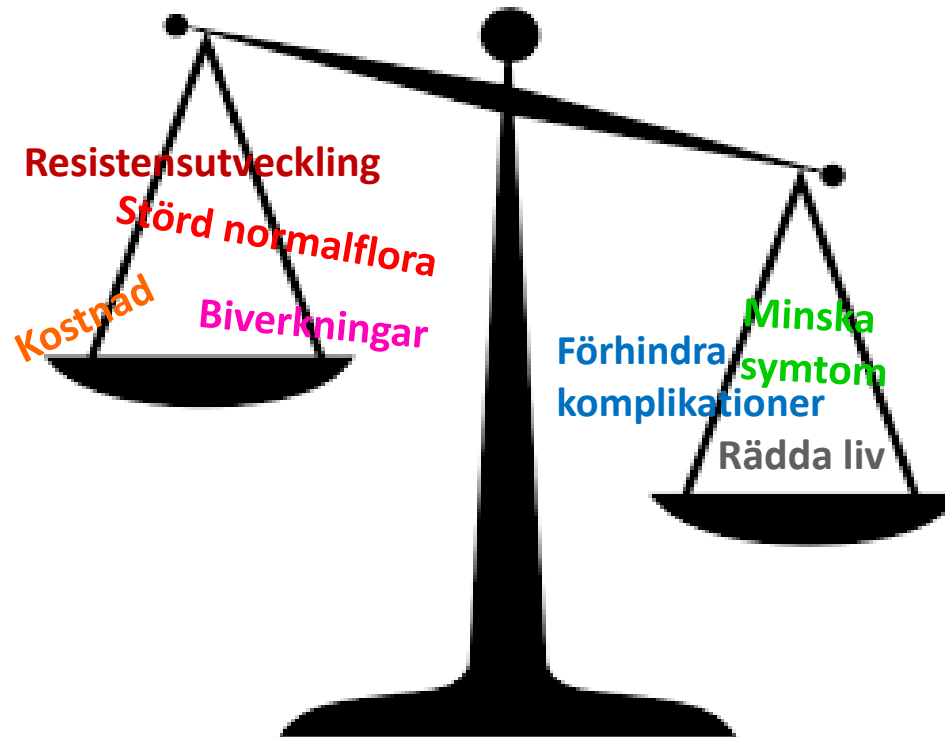
Strama Stockholm

2025-11-13

[www.stramastockholm.se](http://www.stramastockholm.se)

[strama@regionstockholm.se](mailto:strama@regionstockholm.se)

# Antibiotika bara när det gör nytta!

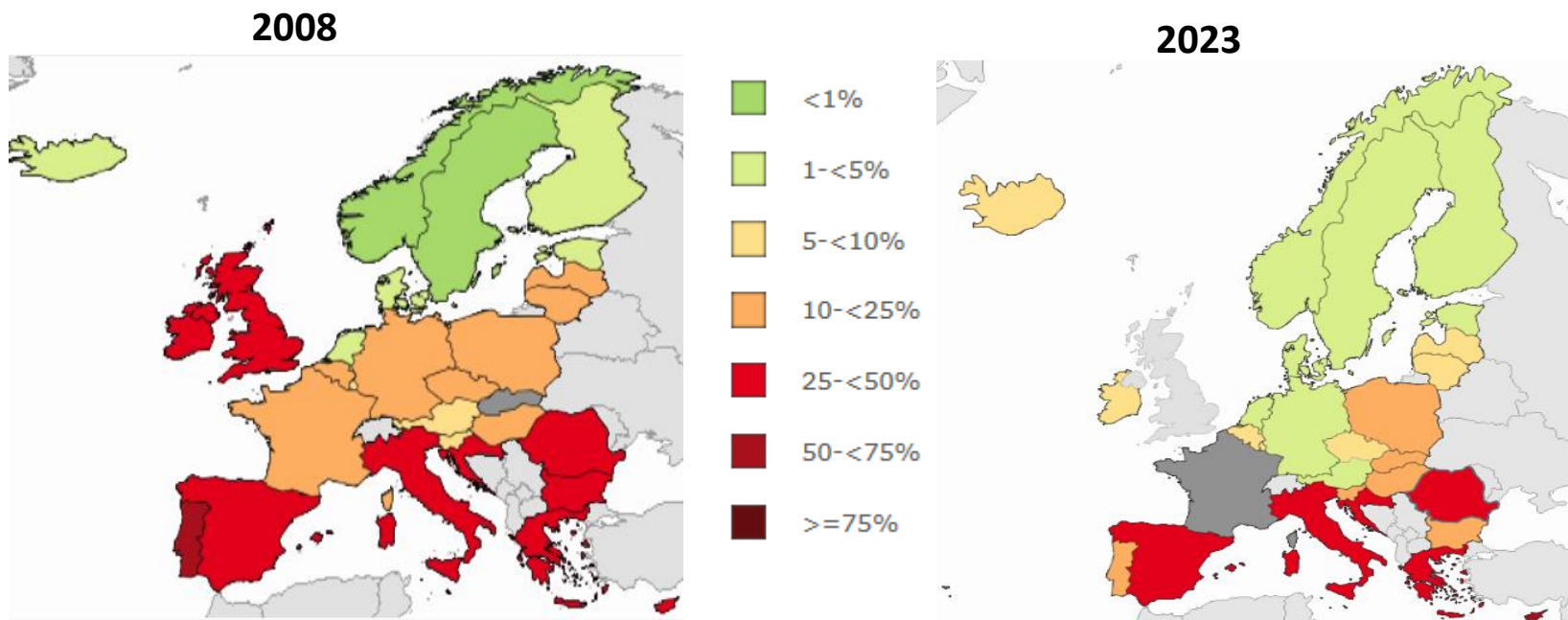


**Källa: Folkhälsomyndigheten**



# Andel MRSA av *Staphylococcus aureus* i blododlingar

Det går att bryta utvecklingen:

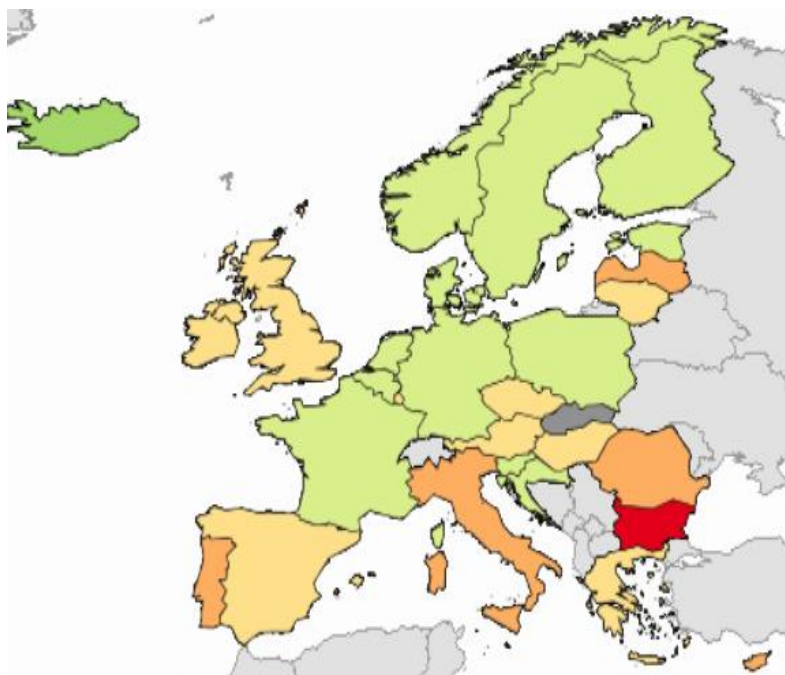


EARS-Net, Data från blododlingsisolat ECDC, nov 2024

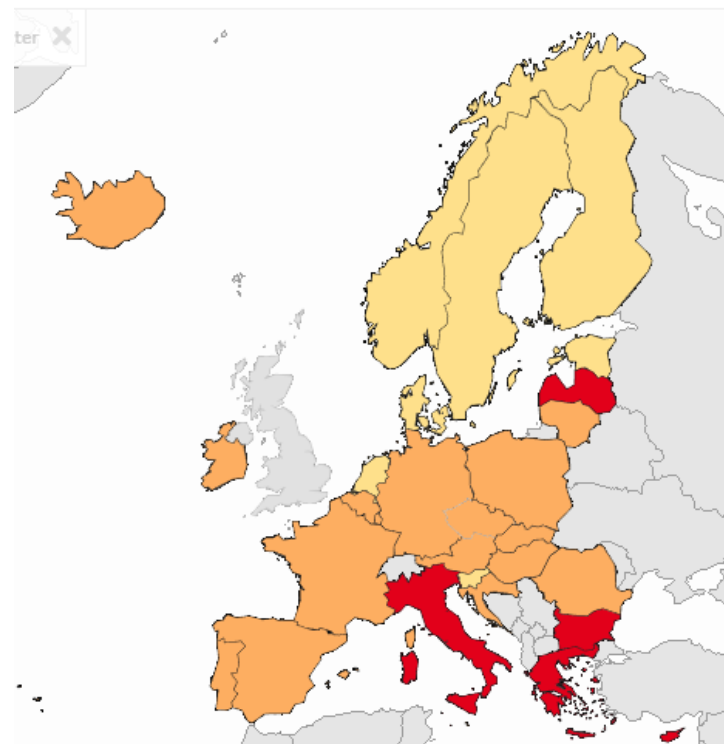
**Vårdhygien hjälper!**

# Andel ESBL av *E.coli* i blododlingar

2008



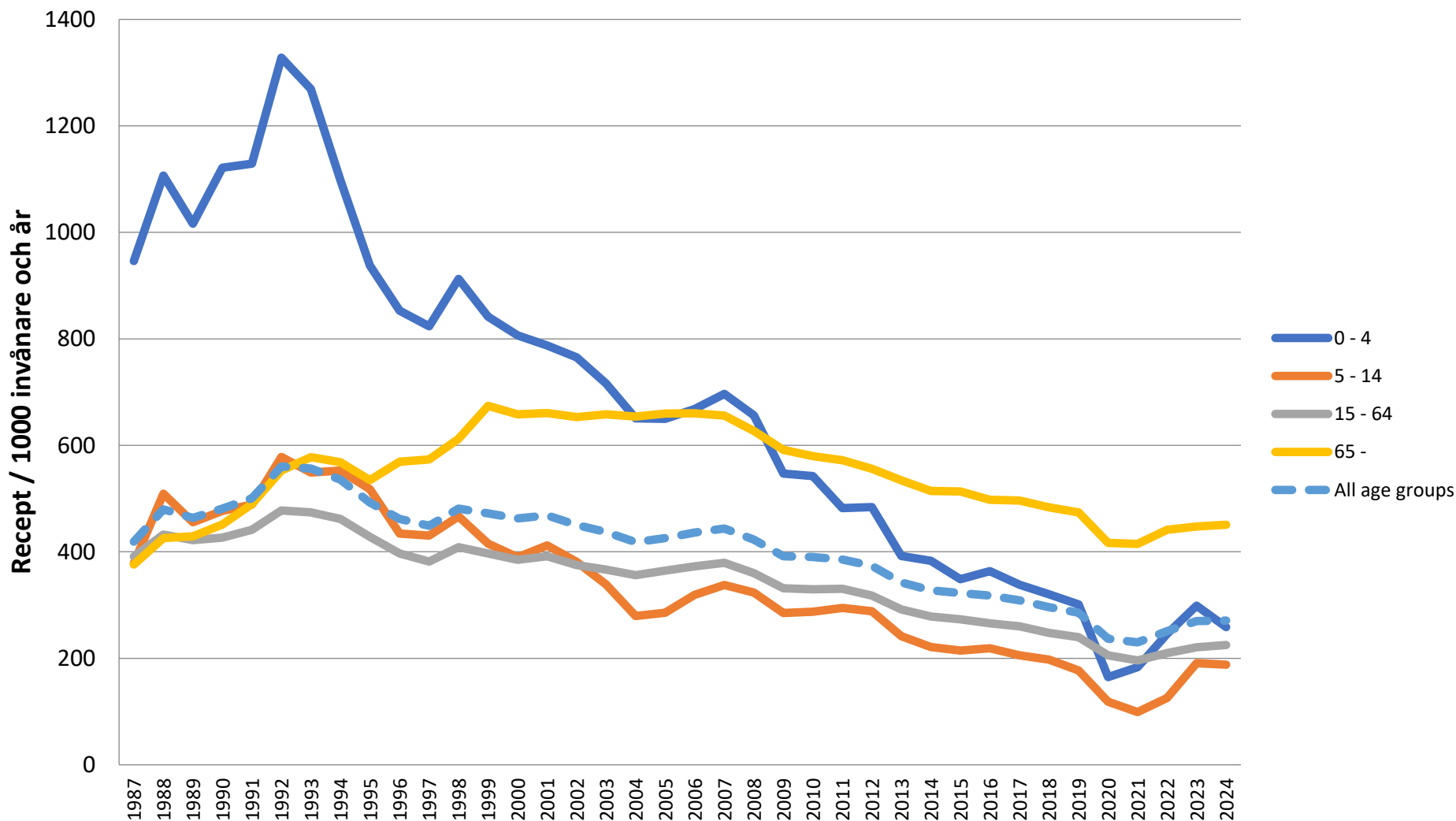
2024



EARS-Net, Data från blododlingsisolat ECDC, nov 2025

# Uthämtade antibiotikarecept per 1000 invånare och år för olika åldersgrupper i Sverige 1987-2024

Källa: Apoteket AB och eHälsomyndigheten



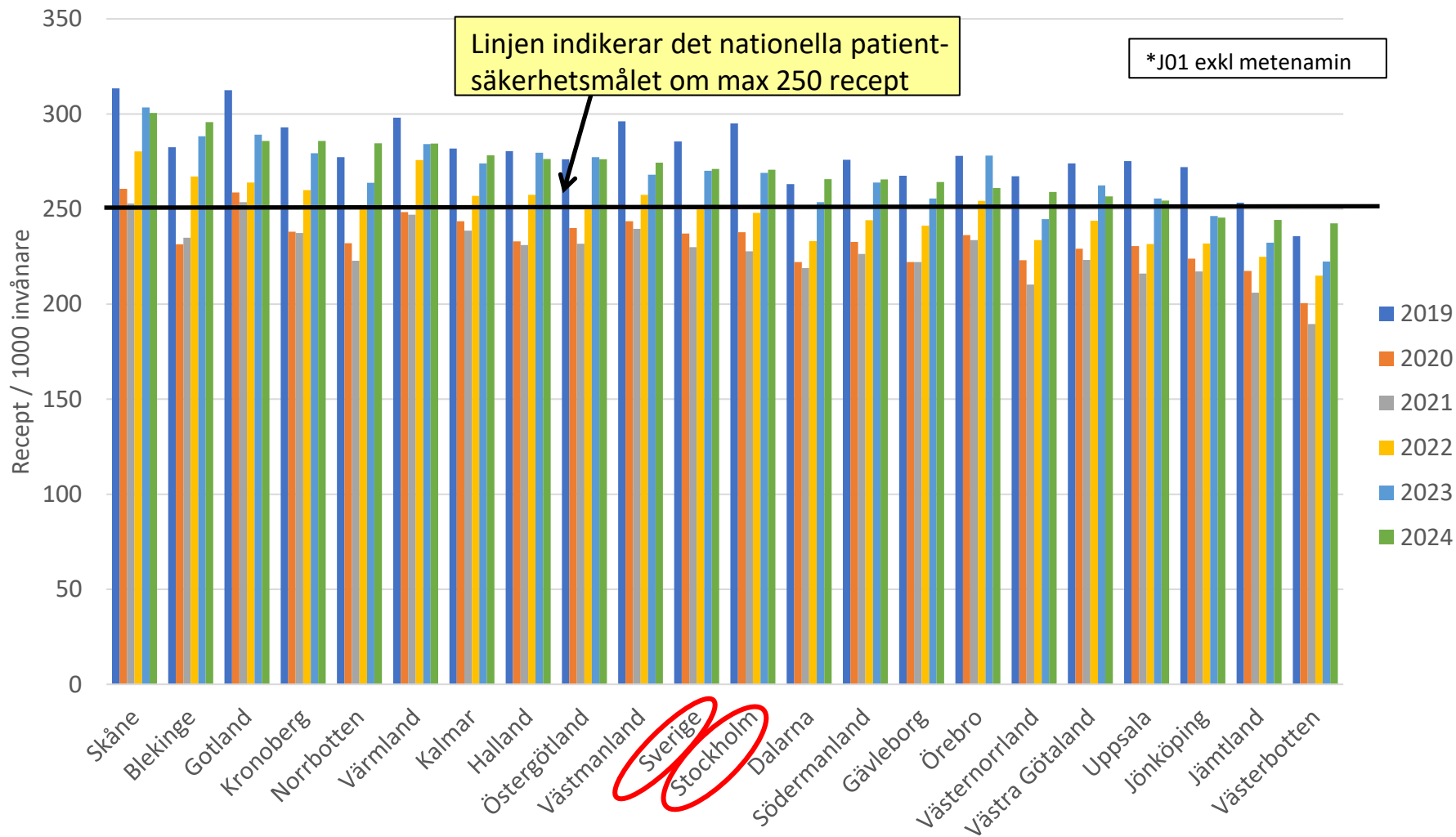
2024 sågs en ökning med 0,3 % av uthämtade antibiotikarecept per 1000 invånare i Sverige jämfört med 2023. För barn 0-4 år och 5-14 år sågs en minskning under 2024, medan det sågs en ökning för övriga åldersgrupper. Pandemin med covid-19 hade stor påverkan under åren 2020-2022 och medförde färre uthämtade antibiotikarecept.

# Uthämtade antibiotikarecept\* per 1000 invånare och län 2019-2024

Källa: Concise, eHälsomyndigheten

Linjen indikerar det nationella patient-säkerhetsmålet om max 250 recept

\*J01 exkl metenamin



## Vad behöver man ha koll på?

- [stramastockholm.se](http://stramastockholm.se)
- nyhetsbrev
- favoritordinationer i TakeCare
- självdeklaration
- PrimärvårdsKvalitet
- behandlingsrekommendationer

Skriv in sökord här



[Start/ Behandling/ Strama Stockholm](#)

## Strama Stockholm

Strama Stockholm arbetar för en klok antibiotikaanvändning så att antibiotika även i framtiden ska kunna fungera som effektiva läkemedel. Vi erbjuder fortbildning på alla slags vårdenheter och besöker gärna er arbetsplats. [Kontakta oss »](#)

[Här kan du läsa mer om Strama Stockholms lokala arbete](#) eller [Gå till nationella Strama »](#)



**[Anmäl dig till våra seminarier »](#)**

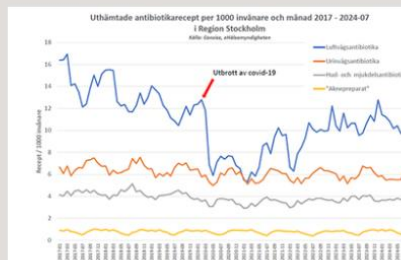
**[Material från seminarier »](#)**

**[Boka besök på enheten »](#)**

## Aktuellt



Enligt senaste rekommendationerna från



Statistik över antibiotikarecept i Stockholm

[Mer från Strama Stockholm »](#)

**2023/2024 Version 2**  
Empirisk antibiotika-  
behandling av vuxna  
på sjukhus och SÄBO

**INFORMATION FRÅN STRAMA STOCKHOLM**

Rekommendationerna förutsätter att individuell  
bedömning görs, för rådgivning kontakta  
infektionskonsult.

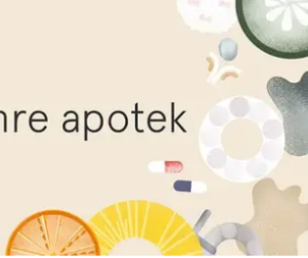
Uppdaterad 2024-07-01



**sårsmart**  
Sårdiagnostik och sårbehandling

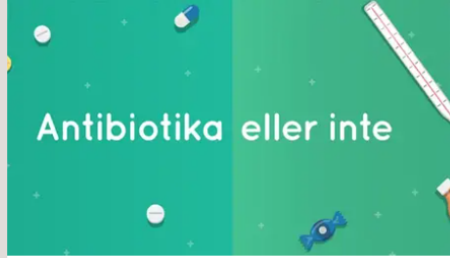
[Läs på BVC](#) [Gör egna val](#) [Starta testet](#)

**Gör webbutbildningen och bli sårsmart**



**Ditt inre apotek**

**Dittinreapotek – här lär du dig om din mikrobiota**



**Antibiotika eller inte**

**Utbildning för allmänheten: antibiotikaellerinte**

**För BVC**  
[Barn infektioner och antibiotika – för föräldrautbildningen på BVC »](#)

[Om utbildningsmaterialet: Manus till dig som handledare »](#)

**För lärare**  
[Film om antibiotikaresistens och antibiotika behandling »](#)

[Webbplats med riktad information till årskurs 7–9 samt gymnasiet »](#)

[Material för högstadiet och gymnasiet »](#)

**För vårdcentraler**  
[Material för Smittskydds- och Stramaansvariga »](#)

[Självdeklaration avseende vårdcentralens arbete för en klok och återhållsam antibiotikaanvändning »](#)

[Patientfall »](#)

[Uppdragsbeskrivning för lokalt Smittskydds- och Stramaansvariga på vårdcentraler »](#)

[Gå till Smittskydd Stockholm »](#)

**För närakuter**  
[Uppdragsbeskrivning för lokalt Smittskydds- och Stramaansvariga på Närakuter »](#)

[Gå till Smittskydd Stockholm »](#)

[Självdeklaration avseende närakuters arbete för en klok och återhållsam antibiotikaanvändning »](#)

[Patientfall »](#)

# För er på [stramastockholm.se](https://stramastockholm.se)

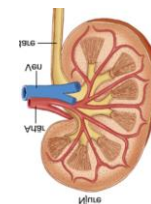
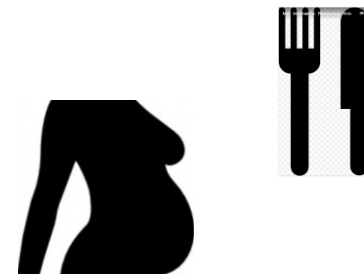
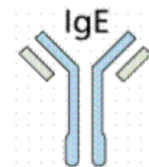
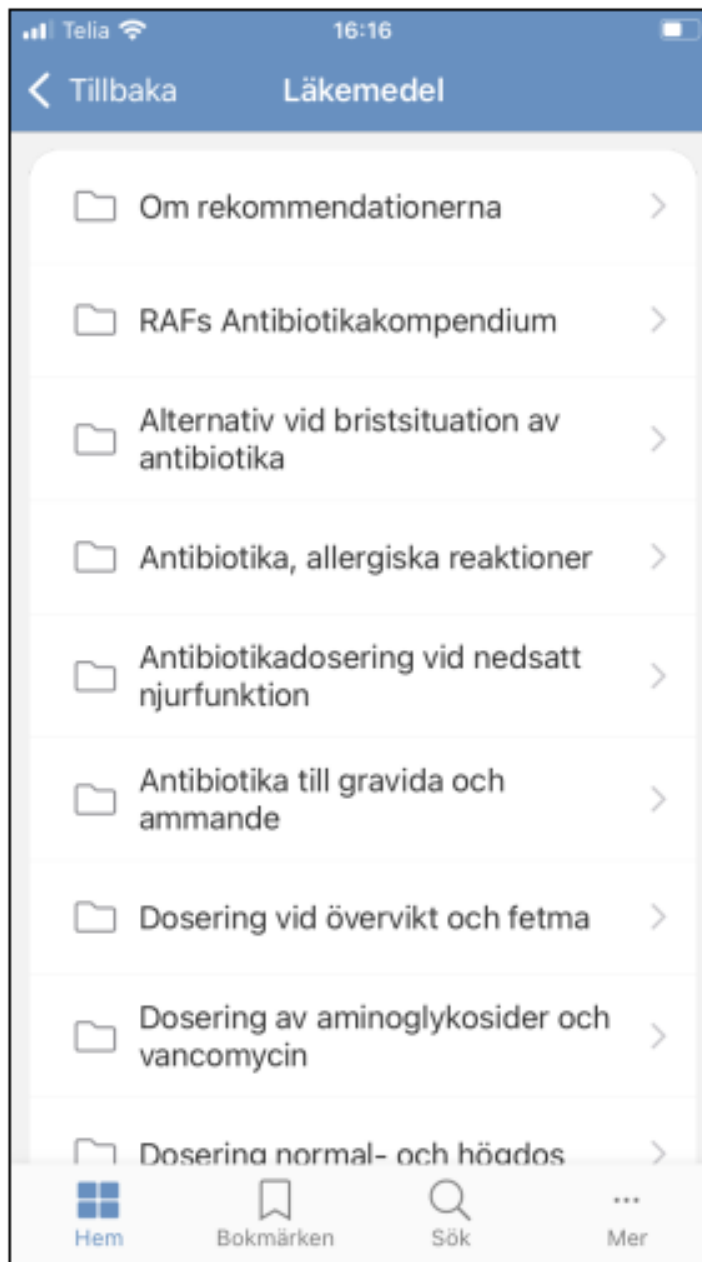
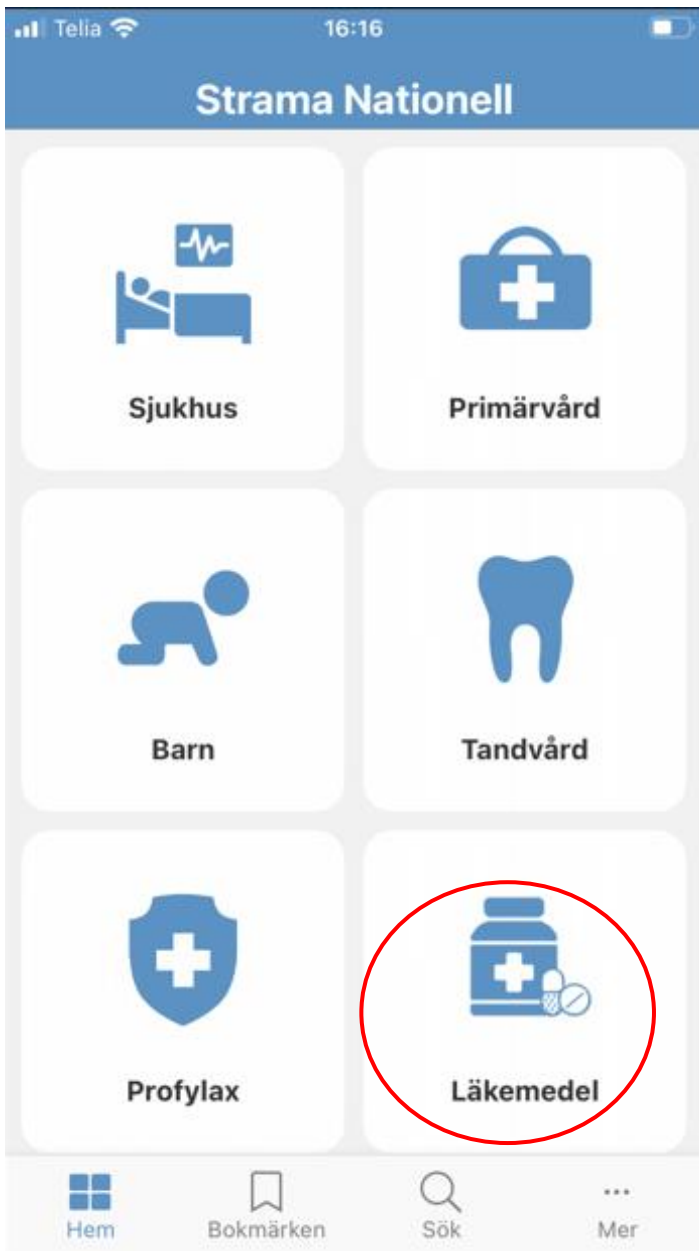
- Statistik
- Självdeklaration inklusive patientfall
- Antibiotikasmart.se, vrismart.se, sårsmart.se
- Antibiotikaellerinte.se
- Behandlingsrekommendationer
- Patientinformation
- Nyheter

# Behandlingsrekommendationer i öppenvården



Appen Strama Nationell

[www.strama.se](http://www.strama.se)



# Självdeklaration

Finns på [www.stramastockholm.se](http://www.stramastockholm.se)

Skickas in senast 31 januari 2026

Verksamhetschef och Stramaansvariga har viktiga roller

Majoriteten av personalen ska delta

## Självdeklaration - vårdcentraler

**Del 2a:** fallgenomgång, 1 fall

**Del 2b:** journalgranskning, 10 journaler

Majoriteten av personalen ska delta

**Godkänd del 2a+2b ger 2kr/listad patient**

**Del 3:** Primärvårdskvalitet

Verksamhetschef, MLA och/eller Smittskydd-  
Stramaansvariga

**Godkänd del 2a+2b+3 ger totalt 4 kr/listad patient (2+2kr)**

## Självdeklaration - närakuter

**Del 2a:** fallgenomgång, 1 fall

**Del 2b:** journalgranskning, 10 journaler

Majoriteten av personalen ska delta

**Godkänd självdeklaration ger en bonus på 0,25 procent av totalt utbetald ersättning**

Del 2a ska vara ett fall från Strama  
Stockholms hemsida, inte ett eget  
patientfall eller eget påhittat patientfall.

# Del 2a – patientfall

## www.stramastockholm.se

[Start/ Behandling/ Strama Stockholm/ Smittskydds- och Stramaansvarig/ Patientfall](#) husläkarmottagning

### Patientfall husläkarmottagning

Bra exempel på godkända självdeklARATIONER

- [Exempel 1 UVI](#)
- [Exempel 2 Bensår](#)
- [Exempel 3 Recidiverande UVI](#)

**Patientfall:** Välj ett av dessa fall när ni gör er självdeklARATION

- [Patientfall 1 – Akut bronkit](#)
- [Patientfall 2 – Akut exacerbation av KOL](#)
- [Patientfall 3 – Bensår](#)
- [Patientfall 4 – Halsont – finn sex fel](#)
- [Patientfall 5 – Recidiverande UVI](#)
- [Patientfall 6 – UVI](#)
- [Patientfall 7 – Manlig UVI](#)
- [Patientfall 8 – pc-allergi](#)
- [Patientfall 9 – Otit](#)
- [Patientfall 10 – Vårdhygien](#)
- [Patientfall 11 – Rinosinuit](#)
- [Patientfall 12 – Borrelia](#)
- [Patientfall 13 – STI](#)
- [Patientfall 14 – MRSA](#)
- [Patientfall 15 – Asymtomatisk bakteriuri \(ABU\)](#)
- [Patientfall 16 – Halsont](#)
- [Patientfall 17 – Pneumoni](#)

**Patientfall i powerpoint format:**

- [Akut bronkit](#)
- [Akut exacerbation av KOL](#)
- [Bensår](#)
- [Halsont – finn sex fel](#)

[Start/ Behandling/ Strama Stockholm/ SjälvdeklARATION avseende närakutens arbete för en klok](#)

### Patientfall närakuter

Välj ett av dessa fall när ni gör er självdeklARATION:

- [Patientfall 1 – Akut bronkit](#)
- [Patientfall 2 – Akut exacerbation av KOL](#)
- [Patientfall 3 – Borrelia](#)
- [Patientfall 4 – Akut cystit](#)
- [Patientfall 5 – Febril UVI](#)
- [Patientfall 6 – Halsont – finn sex fel](#)
- [Patientfall 7 – Halsont](#)
- [Patientfall 8 – UVI man](#)
- [Patientfall 9 – Överkänslighet mot antibiotika](#)
- [Patientfall 10 – Pneumoni](#)
- [Patientfall 11 – Recidiverande UVI](#)
- [Patientfall 12 – Akut rinosinuit](#)
- [Patientfall 13 – Vårdhygien](#)

**Patientfall i powerpoint format:**

- [Patientfall 1 – Akut bronkit](#)
- [Patientfall 2 – Akut exacerbation av KOL](#)
- [Patientfall 3 – Borrelia](#)
- [Patientfall 4 – Akut cystit](#)
- [Patientfall 5 – Febril UVI](#)
- [Patientfall 6 – Halsont – finn sex fel](#)
- [Patientfall 7 – Halsont](#)
- [Patientfall 8 – UVI man](#)
- [Patientfall 9 – Överkänslighet mot antibiotika](#)
- [Patientfall 10 – Pneumoni](#)
- [Patientfall 11 – Recidiverande UVI](#)
- [Patientfall 12 – Akut rinosinuit](#)
- [Patientfall 13 – Vårdhygien](#)

# Antibiotikasmarta sjuksköterskor i primärvården?

Hålla sig uppdaterad om behandlingsrekommendationerna:  
triagering/mottagning/hemsjukvård

Antibiotikakunskap: biverkan/interaktioner/administrering

Egenvårdsråd vid lindriga infektioner

Vaccinera!

Motverka vårdrelaterade infektioner

- Rutiner för att upprätthålla **vårdhygienen**: mottagning/hemsjukvård/förråd/material
- **Sårvårdskunskap**; lokalbehandling/debridering, material, team.
- Säkra rutiner för **katetervård**; dokumentation/plan för avveckling!

# Stramawebbinarium för sköterskor i primärvården

Akademiskt Primärvårdcentrum, APC

**4/12, kl 13-15 + 19/5**

Update omvårdnad: Urinvägsbesvär- symptom och behandling vid UVI, KAD och ABU

**10/2, kl 13-15 + 21/4**

Svårläkta sår och kompressionsbehandling ([akademisktprimarvardscentrum.se](http://akademisktprimarvardscentrum.se))

**14/4 kl 13-15 (Preliminärt)**

Antibiotika och resistens hos äldre, vad är sjuksköterskans roll?

## Nya patientblad

[Patientinformation om vanliga infektioner](#)

Fakta om infektionen

Egenvårdsråd

Vad patienten bör vara uppmärksam på

När antibiotika gör nytta?

Antibiotika och resistens

- Dela ut vid mottagningsbesök
- Tillgängligt i väntrum?
- Skicka länk vid chattrådgivning/sms?

Här kan du läsa om vad du kan göra själv och vad du bör tänka på om ditt barn har fått diagnosen svinkoppor.

### Vad är svinkoppor?

Svinkoppor (impetigo) är en ytlig infektion i huden. Det är vanligt hos barn i förskoleåldern, men förekommer i alla åldrar. Svinkoppor orsakas av bakterier: stafylokocker eller streptokocker.

Den vanligaste formen av svinkoppor ger rodnade utslag med gulaktiga skorpor. De sitter ofta i ansiktet men kan förekomma på nästan hela kroppen. Svinkoppor brukar oftast gå över av sig själva med hjälp av egenvård.

### Vad kan du göra själv?

I de flesta fall kan du behandla svinkoppor hemma:

- Blöt upp och tvätta utslagen noggrant med tvål och vatten, både morgon och kväll tills skorpena försvinner.
- Du kan även behandla utslagen med klorhexidinlösning. Det finns receptfritt på apotek.

Svinkoppor smittar lätt. Därför är det viktigt att både barn och föräldrar är noga med handtvätt.

Använd gärna pappershanddukar för engångsbruk. Klipp naglarna på barnet och försök att få det att inte riva och klia på utslagen. Byt kläder och örngott ofta.

Barn i förskoleåldern bör vara hemma tills det inte kommer nya utslag och sårerna är läkta och har torkat in. Äldre barn som förstår att det är viktigt att tvätta händerna noggrant, kan vara i skolan.

### Vad bör du vara uppmärksam på?

Kontakta sjukvården igen om

- utslagen inte har blivit bättre på en vecka, trots att ni har behandlat svinkopporna hemma enligt beskrivningen här ovanför
- svinkopporna har brett ut sig mer eller om ditt barn blir sämre på något annat sätt.

Sök sjukvård direkt om barnet snabbt blir mycket sjukt med hög feber och påverkat allmäntillstånd. Detsamma gäller om någon annan i familjen blir det.

VÄND ... ➔



# antibiotika

# SMART

Antibiotikasmart är en webbutbildning som ger kunskap om bakterier, antibiotikaresistens och rationell antibiotikabehandling.

Av **Strama Stockholm** med finansiellt stöd av **Sveriges Kommuner och Landsting** samt **Nationella Strama**. Kvalitetsgranskat av Stramagrupper i andra landsting och nationella Stramagruppen för tandvård.

STARTA

VRI-SMART



# VRI-SMART

VRI-smart är en utbildning där du lär dig att  
förebygga vårdrelaterade infektioner.

STARTA

gen av  
med  
a regioner i  
ade

antibiotika  
**SMART**



# sårsmart

Sårdiagnostik och sårbehandling

**Starta testet**

**Gör egna val**

**Läs på först**

# Antibiotika eller inte

Blir man fortare frisk med antibiotika?



PÅVERKAN

# Hur tar vi hand om vår mikrobiota?



# Favoritordinationer i Take Care

Varning ⭐ Ordna favoriter

Sök efter:

Läkemedel Ej godkända läkemedel Hjälpmedel / livsmedel

ATC Preparat Favoritordinationer Skapa eget preparat

Privata  
Vårdenhetens favoriter  
Vårdenhetens generella direktiv  
Gemensamma

Samtliga  
SLL Kloka Listan  
Kontakt vid fel på fav  
Anafylaxi och svår al  
Andningsvägar  
Anemi  
Anestesi  
Endokrinologi  
Graviditet och amning  
Gynekologi och obste  
Hjärta och kärl  
Hud- och könssjukdom  
Infektioner  
Matsmältningsorgan  
Neurologi  
Njursjukdomar  
Specialiserad vård or  
Osteoporos  
Psykatri  
Smärta och inflamm  
Urologi  
Vätsketerapi och nutr  
Äldre och läkemedel  
Öppen

## Gemensamma - SLL Kloka Listan (inkl undermappar)

| Namn                                                                        | Mapp                      |
|-----------------------------------------------------------------------------|---------------------------|
| Artros: Alla tre COX-hämmarna är förstahandsmedel, ges vb i korta perioder  | COX-hämmare (NSAID)       |
| Artros: Paracetamol är 2:a-handsmedel, ges vb i korta perioder ev med COX-h | Paracetamol               |
| Erysipelas hos barn: Samma dos och beh-tid som borrelia, erytema migrans    | Erysipelas                |
| Se artersosklerotisk hjärt-kärlsjd och diabetes mellitus typ 2              | Vid diabetes mellitus ty  |
| Ska remitteras till barnakut                                                | Cystit hos barn <2år, t   |
| SLL acetylsalicylsyra, T. 500 mg, 1:a hand (Bamyl brus)                     | Migrän hos vuxna, anf     |
| SLL acetylsalicylsyra, T. 75 mg (Trombyl)                                   | Trombocythämmare, is      |
| SLL acetylsalicylsyra, T. 75 mg (Trombyl)                                   | Perifer artärsjukdom      |
| SLL acetylsalicylsyra, T. 75 mg MONOTERPI (Trombyl)                         | Trombocythämning, vic     |
| SLL aciklovir, oral susp 80 mg/ml (Zovirax)                                 | Labial herpes             |
| SLL aciklovir, T. 200 mg (Aciklovir, Zovirax)                               | Labial herpes             |
| SLL adapalen+bensoylperoxid, 0,3% / 2,5%, 1:a hand (Epiduo)                 | Medelsvår till svår papu  |
| SLL adapalen+bensoylperoxid, gel 0,1% / 2,5% (Epiduo)                       | Lindrig till medelsvår ak |
| SLL adapalen, kräm 1 mg/g (Differin)                                        | Lindrig till medelsvår ak |
| SLL adrenalin, inj. 1 mg/ml, barn                                           | Anafylaxi och svår aller  |
| SLL adrenalin, inj. 1 mg/ml, vuxna                                          | Anafylaxi och svår aller  |
| SLL adrenalin, inj.pen, 150 mikrog. 15-30 kg, Emerade (Epipen Jr)           | Anafylaxi och svår aller  |
| SLL adrenalin, inj.pen, 150 mikrog. 15-30 kg, Epipen Jr (Emerade)           | Anafylaxi och svår aller  |
| SLL adrenalin, inj.pen, 150 mikrog. 15-30 kg, Jext                          | Anafylaxi och svår aller  |
| SLL adrenalin, inj.pen, 300 mikrog. >30 kg, Emerade (Epipen, Anapen)        | Anafylaxi och svår aller  |
| SLL adrenalin, inj.pen, 300 mikrog. >30 kg, Jext                            | Anafylaxi och svår aller  |
| SLL adrenalin, inj.pen, 300 mikrog. >30 kg, Epipen (Emerade, Anapen)        | Anafylaxi och svår aller  |
| SLL adrenalin, inj.pen, 500 mikrog. >60 kg, Emerade (Epipen, Anapen)        | Anafylaxi och svår aller  |
| SLL akamprosot, T. 333 mg, < 60 kg, 1:a hand (Aotal, Campral)               | Alkoholsjukdomar          |
| SLL akamprosot, T. 333 mg, > 60 kg, 1:a hand (Aotal, Campral)               | Alkoholsjukdomar          |

UPPGIFT  
SAKNAS

Interaktion

Riskprofil

eGFR:  
X

Äldre

Foster

Amning

Biverkning

Janus  
info

FASS



Pascal

OK

Avbryt

Spara & Stäng Signera Signera & Recept Flera i följd Kopiera till ny Varning...

| Preparat (1 st) | Läkemedelsform                | Styrka eller förpackning | Dosenhet * | Tillverkare |
|-----------------|-------------------------------|--------------------------|------------|-------------|
| Kåvepenin       | granulat till oral suspension | 100 mg/ml                | ml         | Meda AB     |

Ta bort

☐ Blandning

Adm. väg: \* Oralt

Adm. metod: Annat

Adm. tillfälle:

Adm. instruktion: LÄKARE: Verifiera diagnosen (minst 3 Centorkriterier plus positivt snabbtest).

Får ej bytas ut: ☐Får ej dosdispenseras: ☐Måndag 10 september (Idag) Regelbunden Snabbdos (ml): Infoga dos ☐ Tillfällig dosändring Doseringshjälp

| Adm. tid                                           | 08:00  | 14:00  | 20:00  |
|----------------------------------------------------|--------|--------|--------|
| Kåvepenin, granulat till oral suspension 100 mg/ml | 4 ml   | 4 ml   | 4 ml   |
| Mängd verksam substans                             | 400 mg | 400 mg | 400 mg |

Pat sköter själv adm.: ☐

Ordinator: \* 2LXT Anna-Lena Fastén (Läk)

Extern ordination: ☐

Doseringsanvisning för recept:

Inkludera autotext: ☒**<4 ml lösning på morgonen, 4 ml lösning till lunch, 4 ml lösning till kvällen mot halsfluss i 10 dagar.>** Antibiotika.

Ord. gäller fr.o.m.

Fr.o.m.: \* 2018-09-10 08:00

Beh.orsak: mot halsfluss i 10 dagar.

Mål:

Nytt ställningstagande

Datum:

Namn:

Ord. gäller t.o.m. \*

T.o.m.: 2018-09-19 20:00

Tillsvidare: ☐

Uts.orsak: Planerad utsättning

## Information

## Överkänslighet

Amoxicillin J01CA04

Fenoximetylpenicillin J01CE02

## Ordinationer med liknande ATC-kod

## Mätvärden

Ålder: 105 år

Vikt: 65 kg 2018-06-25

[Registrera](#)

## Rimlighetskontroll

☐ Ej aktiv  
Kåvepenin

## Framtida dosändringar

# primarvardskvalitet.skr.se

[Start](#)[Indikatorområden](#)[Koder och Indikatorkonstruktion](#)[Stöd för användning](#)[Om Primärvårdskvalitet](#)[In English](#)

## Primärvårdskvalitet - ett stöd för kvalitetsarbete i primärvården

Primärvårdskvalitet är ett nationellt system för kvalitetsdata i primärvården med syfte att stödja förbättringsarbete och uppföljning genom analys, reflektion och lärande.



### Gå direkt till

#### ➤ Diagnoskoder

Diagnoslistor som ingår i indikatorernas konstruktion.

#### ➤ KVÅ-koder

Åtgärds-koder för indikatorer som omfattar olika slags åtgärder.

#### ➤ Styra med indikatorer

Förbättringsstöd och kvalitetsdialog – inte målrelaterad ersättning.

#### ➤ Patientsäkerhet

Indikatorer som del i patientsäkerhetsarbetet – i samverkan med Socialstyrelsen och NSG Patientsäkerhet.

#### ➤ STRAMA

Användning av infektions- och antibiotika-indikatorer i STRAMA-arbetet

#### ➤ Indikatorer A-Ö

Samtliga indikatorer i Primärvårdskvalitet.

#### ➤ Utlämnning av data

Ansökningsformulär och övriga kontaktvägar vid önskemål om utlämnning av data.

PrimärvårdsKvalitet  
Data är baserat på 1088 enheter

Infektioner

Områdesfilter

Min region

16 områden valda

Åldersfilter

Alla åldrar

Könsfilter

Båda

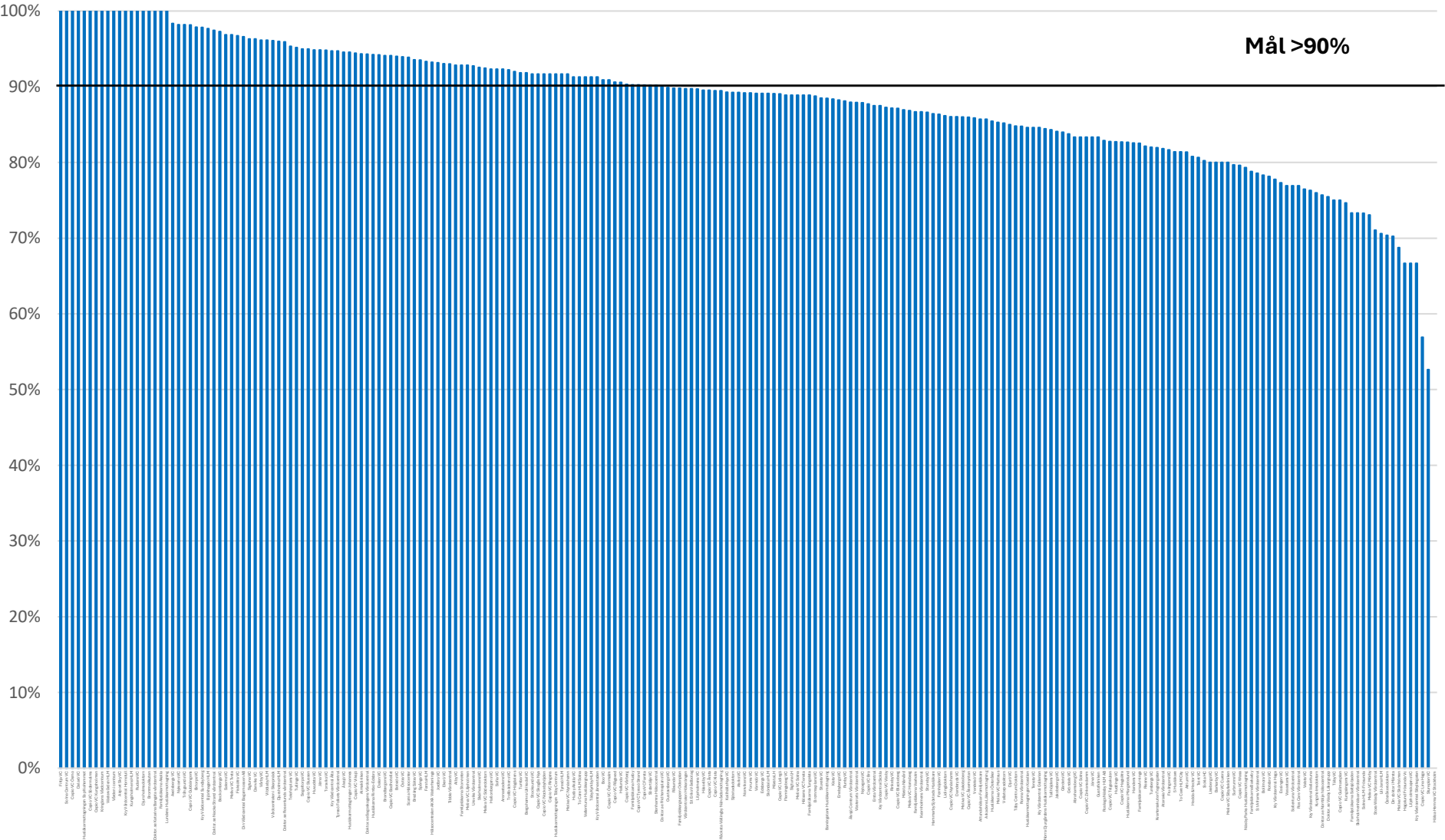
På denna sida kan du visualisera resultatet på olika sätt genom att dela upp på kön, åldrar eller tid. Du har även möjlighet att borra dig ner och se vilka patienter som följer sig i de olika sektorerna. Du kan på många indikatorer även välja underindikator till vänster.



234 VC i Region Stockholm: Antibiotikabehandlad akut mediaotit, andel pcV i åldrarna 1-12 år

2024.07.01-2025.06.30

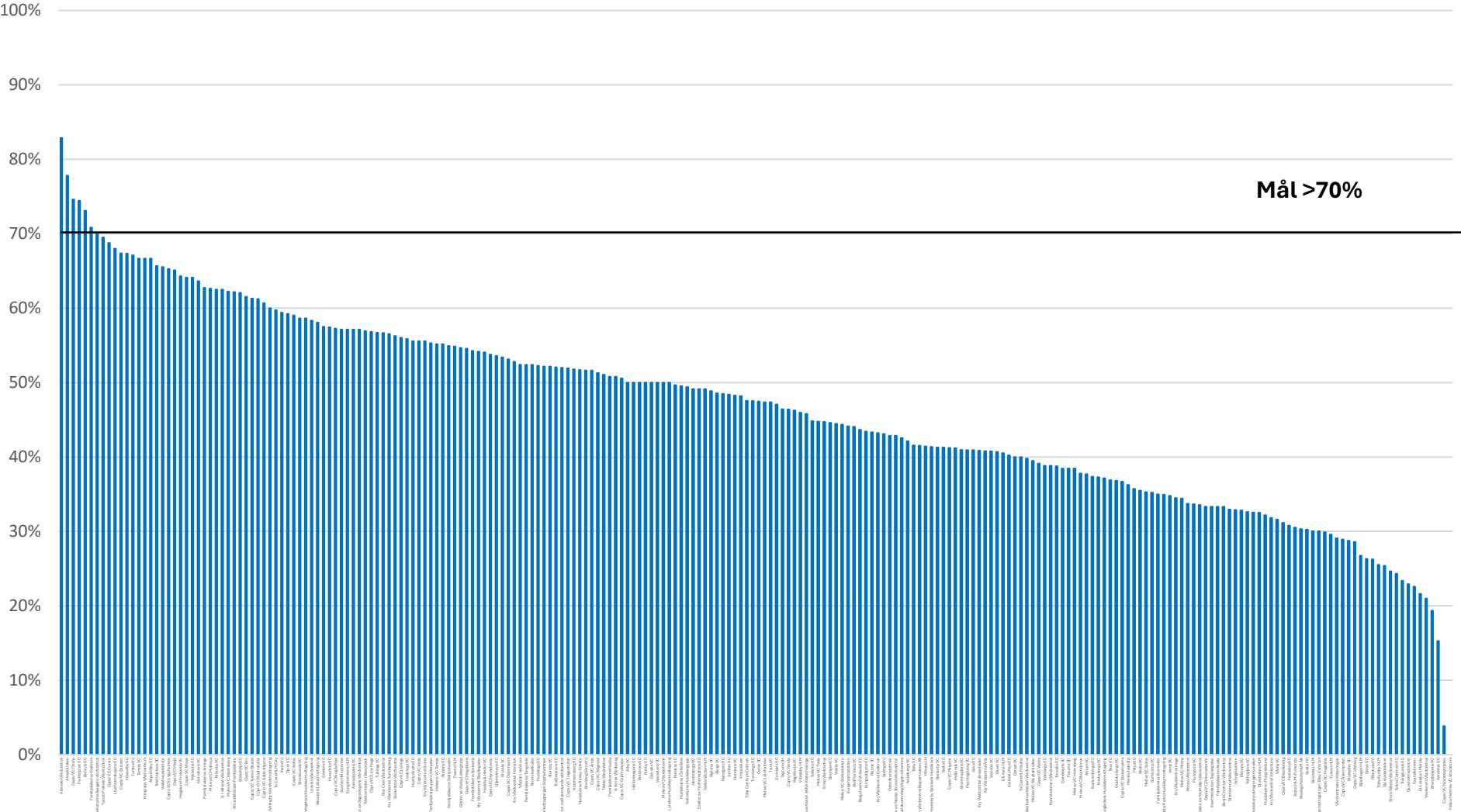
Källa: PrimärvårdsKvalitet



# 234 VC i Region Stockholm: Pneumoni, andel pcV

2024.07.01-2025.06.30

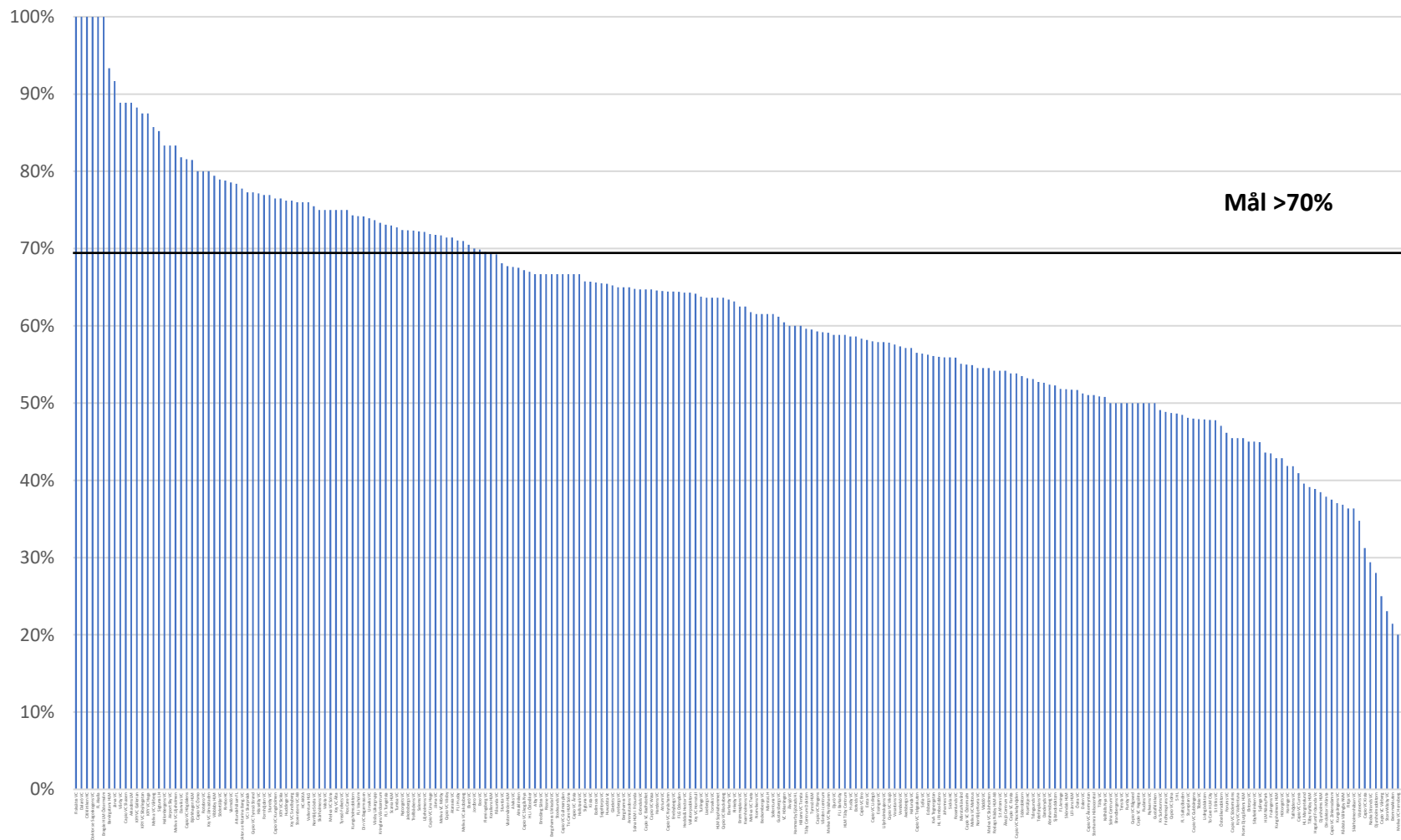
Källa: PrimärvårdsKvalitet



# 241 VC i Region Stockholm: Pneumoni, andel pcV

2023.07.01-2024.06.30

Källa: PrimärvårdsKvalitet



[contact@medrave.com](mailto:contact@medrave.com)

- Först måste man ha Medrave
- Be Medrave om att ansluta till PrimärvårdsKvalitet
- Be om att bli synlig för andra i PrimärvårdsKvalitet
- Ingår i 2025 års avtal för husläkarverksamhet att rapportera till, och använda resultaten från PrimärvårdsKvalitet, samt att vara synlig där.